



## Versenykiírás

# XXV. Teleki PálKárpát-medencei Földrajz–Földtan Verseny\* 2016/2017. tanév

A verseny kiírója és rendezője:

## MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

### Társrendező:

- Nemzetstratégiai Kutatóintézet

### Szakmai együttműködők:

- Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium
- Bükk Nemzeti Park Igazgatóság (Eger)
- Eszterházy Károly Egyetem (Eger)
- Magyar Földrajzi Társaság
- Oktatási Hivatal
- Pedagógiai Oktatási Központok
- TermészetBÚVÁR Alapítvány
- TIT Szövetség tagegyesületei, TIT Bugát Pál Egyesület

### Határon túli szakmai partnerek:

- Észak-bácskai Magyar PedagógusokEgyesülete (Szabadka)
- Felvidéki Tehetségsegítő Tanács (Komárom)
- Kárpátaljai Magyar Pedagógus-szövetség (Beregszász)
- II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola(Beregszász)
- Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (Csíkszereda)
- Szlovákiai Magyar PedagógusokSzövetsége (Komárom)
- Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete (Újvidék)

\* A Magyar Természettudományi Társulat örzi mindhárom tanulmányi versenyének több évtizedes hagyományait: határon túli partnereinkkel történt megállapodás alapján a versenyek a folytonosság érdekében megőrzik sorszámukat, csupán – a résztvevők körének bővülése miatt - az „Országos” elnevezést „Kárpát-medencei” megmérettetésre változtattuk.

### **Támogatóink:**

- Budapest Főváros Önkormányzata
- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.
- Oktatókutató és Fejlesztő Intézet
- Richter Gedeon Nyrt.

### **A Verseny szervezésével és lebonyolításával kapcsolatos további információk:**

A Magyar Természettudományi Társulat [www.mtte.hu](http://www.mtte.hu)  
és a TermészetBúvár.c.magazin [www.tbuvar.hu](http://www.tbuvar.hu) honlapján olvashatók.

A magyarországi versenyfelelősök számára kapcsolattartó: Lombos Éva. E-mail címe: [lombos.foldrajz15@gmail.com](mailto:lombos.foldrajz15@gmail.com)

A Versenyt a Magyar Természettudományi Társulat (továbbiakban: MTT) földrajz–földtan témakörben magyarországi és határon túli, magyar anyanyelvű iskolák 13-14 éves (hetedik és nyolcadik évfolyamos) tanulói számára hirdeti meg. A Verseny fordulóra az MTT központi feladatalapokat készít a versenykiírásban megadott ismeretanyagból.

**A versenyen résztvevő magyarországi iskoláknak a megyei versenyfelelősöknél kell jelentkezniük 2016. december 16-ig.**

### **A verseny ismeretanyaga és fordulói:**

#### **1. Házi/iskolai/kerületiforduló: 2017. január 26. (csütörtök) 15:00 óra**

A Verseny első fordulóját az MTT által biztosított egységes központi feladatlappal az iskolákban a szaktanárok szervezik meg. Az iskola feladata a feladatlapok nyomtatása, a Verseny lebonyolítása, az értékelés és az eredménylista megküldése a megyei versenyfelelősnek. A központi feladatlapon 100 pont van, megoldásának időtartama 90 perc.

A központi feladatlapon és javítókulcsokon a Verseny előtt 2 nappal a megyei versenyfelelős küldi meg e-mail-ben az iskola igazgatójának. Minden megyében a megyei versenyfelelős határozza meg a megyei döntőbe jutás feltételeit. (A megyei/budapesti versenyfelelősök 4 nappal a verseny előtt e-mailben kapják meg az MTT kapcsolattartójától a feladatlapon, javítókulcsokat.)

A verseny megyei fordulójáról tájékozódás céljából a megyei TIT Szervezetek, vagy az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központok versenyfelelősivel kell felvenni a kapcsolatot (a megyei felelősök elérhetősége az MTT honlapján található: [www.mtte.hu](http://www.mtte.hu)).

**Budapest** területi versenyek szervezését a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 8. Tel: 210-1030) Vízzy Zsolt középiskolai tanár koordinálásával végzi (elérhetősége: [vizsol@fazekas.hu](mailto:vizsol@fazekas.hu); 06-30-552-8159). Budapesten kerületenként és évfolyamonként 2-2 tanuló nevezhető a budapesti döntőre.

**Nevezési határidő a megyei/budapesti döntőre, az eredménylista megküldése az iskoláktól/kerületektől a megyei/budapesti versenyfelelősöknek: 2017. február 24. (péntek).**

**A házi/iskolai/kerületi forduló ismeretanyaga:**

**7. évfolyamos tanulók részére:**

- Tájékozódás a térképen és a valóságban- A Föld és a Világegyetem - Felszíni és felszín alatti vizek
- Hegyvidékek és dombvidékek- A szilárd Föld anyagai és folyamatai– A földrajzi övezetesség alapjai

**Tananyagon kívül:**

- Filmdzsungel filmek:<http://filmdzsungel.tv>

**8. évfolyamos tanulók részére:**

- Időjárási ismeretek, az éghajlati övezetesség- Tájékozódás a térképen és a valóságban
- A Föld és a Világegyetem- A Föld, a Föld felszíne, a felszín változásai, domborzat
- Európa általános természetföldrajza, népessége, Európai Unió jellemzői- Kárpát-medence felszíne
- Magyarország nagy tájainak természeti adottságai, idegenforgalma, népessége, településtípusai.

**Tananyagon kívül:**

- Filmdzsungel filmek:<http://filmdzsungel.tv>

## **2. Megyei/fővárosi forduló: 2017. április 8. (szombat) 10:00-12:00 óra**

A második fordulót a megyei TIT szervezetek, vagy az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központok versenyfelelősei, Budapesten az Oktatási Hivatal Budapesti Oktatási Központ szervezi meg a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium közreműködésével.

A megyei/budapesti döntőn a versenyzők az MTT által összeállított központi feladatlapot oldják meg. A központi feladatlap 100, holtverseny esetére +10 kérdésből áll, a megoldás időtartama 120 perc. A dolgozatokat központi javítókulcsok alapján a helyi versenybizottság javítja és értékeli.

A megyékben a legmagasabb pontszámot elért egy 7. évfolyamos és egy 8. évfolyamos tanuló, a fővárosból a legmagasabb pontszámot elért három 7. évfolyamos és három 8. évfolyamos tanuló jut a Kárpát-medencei döntőbe.

Az erdélyi, felvidéki, kárpátaljai és vajdasági résztvevők a helyi szervezők által lebonyolított forduló(k) legjobbjából kerülnek a Kárpát-medencei döntőbe. Őket a határon túli versenyszervezők jelölik ki.

Ha a versenyző a megyei/fővárosi fordulón nem jelenik meg a megadott időpontban (nap, óra), akkor a versenybizottság a versenyzőt kizárja a versenyből. A versenyző kizárólag abban a megyében versenyezhet, ahol iskolába jár.

A megyei fordulórészt a versenyt rendező intézmény eljuttatja a megyei versenyszervezőnek.

**Beküldési határidő: 2017. április 11. (kedd)**

A Kárpát-medencei döntőbe bejutott versenyzők adatait és az eredménylistát a megyei/budapesti, valamint a régióversenyfelelősök, és a határon túli versenyszervezők táblázatos formában továbbítják a Verseny kapcsolattartójának, Lombos Évának (lombos.foldrajz15@gmail.com) e-mail-en.

**Beküldési határidő: 2017. április 12. (szerda)**

**A megyei/budapesti döntő ismeretanyaga:**

**7. évfolyamos tanulók részére:**

- A szilárd Föld anyagai és folyamatai. – A földrajzi övezetesség alapjai.- Gazdasági alapismeretek.
- Afrika, Ausztrália és Amerika földrajza.

**Tananyag kívül:**

- A TermészetBúvár c. folyóirat „Világjáró” rovatának cikkei: 2016/ 3. 4. 5. 6, 2017/1. számaiból.
- Teleki Pál élete és munkássága: letölthető: [www.mtte.hu](http://www.mtte.hu)
- Filmdzsungel filmek:<http://filmdzsungel.tv>

**8. évfolyamos tanulók részére:**

- Európa általános természetföldrajza, népessége, az Európai Unió jellemzői–a Kárpát-medence felszíne.
- Magyarország nagy tájainak természeti adottságai, idegenforgalma, népessége, településtípusai.
- Magyarország gazdasági élete.
- TermészetBúvár folyóirat „Hazai tájakon” cikkei (2016/3, 4, 5, 6, 2017/1).
- Teleki Pál élete és munkássága ([www.mtte.hu](http://www.mtte.hu)).- Filmdzsungel filmek: <http://filmdzsungel.tv>

**3. Kárpát-medencei döntő: 2017. május 12-13-14. (péntek, szombat, vasárnap)**

**Helyszín:** Eszterházy Károly Egyetem – Eger

A Kárpát-medencei döntő fordulói:

- írásbeli
- terepgyakorlat
- szóbeli

A versenyzők *azírásbeli* fordulót az MTT által összeállított központi feladatlap megoldásával teljesítik. A feladatlap 100 pontos, a megoldás időtartama 90 perc.

A Kárpát-medencei döntő második fordulója gyakorlati jellegű. A két évfolyam versenyzőinek közösen szervezett *terepbejárásból*, és a terepbejáráson bemutatottak alapján készített feladatsor megoldásából áll.

A Kárpát-medencei döntő harmadik fordulója évfolyamonként szervezett *szóbeli* verseny. Ennek során a versenyzők tételsorból kihúzott témákban rövid, 5 perces előadásokat tartanak, ami térképhasználattal, és a terepi fordulóhoz kapcsolódó közet-felismerési feladattal egészül ki. A versenyző a szóbeli vizsga előtti felkészülés ideje alatt jegyzeteket készíthet. A szóbeli versenyen csak a szervezők által biztosított falitérképek, atlaszok használhatók.

Az MTT a versenyzőknek és a felkészítő tanároknak emléklapot ad. Évfolyamonként a Verseny első hat helyezettje és felkészítő tanára oklevélben részesül, míg a Kárpát-medencei első helyezett tanulók a Teleki Pál érmet is megkapják.

### **A Kárpát-medencei döntő ismeretanyaga:**

#### **7. évfolyamos tanulók részére:**

- A szilárd Föld anyagai és folyamatai. - Földrajzi övezetesség alapjai.- Gazdasági alapismeretek.
- Afrika és Amerika földrajza.- Ázsia földrajza.- Ausztrália, a Sarkvidékek és az óceánok földrajza.

#### **A tananyagon felül:**

- A TermészetBúvár c. folyóirat „Világjáró” rovatának cikkei (2016/3, 4, 5, 6, 2017/1, 2).
- Teleki Pál élete és munkássága; letölthető: [www.mtte.hu](http://www.mtte.hu)
- Alapvető térképészeti, közzettani-földtani ismeretek.
- A döntő szakmai terepbejárásán szerzett ismeretanyag.
- Film dzsungel filmek: <http://filmdzsungel.tv>

#### **8. évfolyamos tanulók részére:**

- A Kárpát-medence természetföldrajza - Európa természeti, társadalmi, gazdasági földrajza

#### **A tananyagon felül:**

- A TermészetBúvár c. folyóirat „Hazai tájakon” cikkei (2016/3, 4, 5, 6, 2017/1, 2).
- Teleki Pál élete és munkássága; letölthető: [www.mtte.hu](http://www.mtte.hu)
- Alapvető térképészeti, közzettani-földtani ismeretek.
- A döntő szakmai terepbejárásán szerzett ismeretanyag.
- Film dzsungel filmek: <http://filmdzsungel.tv>

### **Ajánlott tankönyvek:**

- Földrajz 7. FI 506010701- Földrajz 7. AP-071306- Földrajz 7. MS-2609 ehhez kapcsolódva:
- Földrajz 7. kieg. MS-2979U
- Földrajz 8. tankönyv - FI-506010801 - Földrajz 8. AP-081305
- Földrajz 7. MS-2609 (nem tévedés, a tankönyv európai része a nyolcadikosoknak!)
- Földrajz 8. MS-2613 - Földrajz 8. kieg. MS-2983U

Amennyiben a háromnapos Kárpát-medencei döntő a magyarországi résztvevők számára részvételi díjhoz kötött lesz, összegét legkésőbb a döntő előtt 1 hónappal közzétesszük az MTT honlapján, és közöljük a döntőbe jutott tanulók iskolájával, megyei, regionális, budapesti versenyszervezőjével.

Jó felkészülést és sikeres versenyzést kívánunk.

Budapest, 2016. szeptember 12.

Hámorné dr. Vidó Mária s.k.  
PhD habil., c. egyetemi docens  
az országos versenybizottság és  
az MTT Földtudományi Szakosztály elnöke  
e-mail: [hamorvido@gmail.com](mailto:hamorvido@gmail.com)

Prof. Dr. Gábris Gyula s.k.  
professor emeritus  
az MTT alelnöke

Dr. Tardy János s.k.  
c. egyetemi tanár  
az MTT ügyvezető elnöke